

Životní prostředí – prostředí pro život

Hodnocení stavu vod pomocí effect-based metod

Mgr. Pavla Kovaláková, Ph.D.

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.

Číslo a název projektu: SS03010140 Využití effect-based metod k hodnocení stavu povrchových vod v kontextu Rámcové směrnice o vodě

Prioritní téma programu: Ochrana vody

Klíčová slova: effect-based metody, Rámcová směrnice o vodě, hodnocení stavu vod, ekotoxikologické biotesty

Hlavním cílem projektu je vytvoření metodiky pro hodnocení stavu vod pomocí effect-based metod, jejichž použití by bylo vhodné začlenit do Rámcové směrnice o vodě. Effect-based monitoring je užitečný ekotoxikologický nástroj pro hodnocení znečištění vod, který může sloužit např. jako screeningová metoda umožňující cílené zaměření dalších druhů monitoringu a v návaznosti na to nalezení původu znečištění a nastavení opatření ke zlepšení stavu vod.

V tomto projektu je pro identifikaci několika skupin rizikových látek na základě jejich mechanismů účinku použita baterie čtyř standardizovaných ekotoxikologických biotestů: stanovení ekotoxicity pro producenty (řasy) a destruenty (bakterie), endokrinní disrupce (estrogenita) a genotoxicita. Využitelnost zvolených effect-based metod je testována a ověřována na vybraných profilech v povodích Odry, Moravy a Labe.

Bylo by žádoucí, aby připravovaná metodika našla uplatnění při hodnocení stavu vod jakožto doplněk konvenčního monitoringu, který je omezen, v lepším případě, na několik desítek monitorovaných polutantů a narozdíl od effect-based metod neumožňuje hodnocení vlivu komplexních směsí, včetně emergentních polutantů a jejich metabolitů, na kvalitu vod. Po eventuálním začlenění metodiky do stávajících monitorovacích programů může sloužit jako vodítko k identifikaci látek rizikových pro životní prostředí a zdraví.